

**БЪЛГАРСКОТО ЕВРОПРЕДСЕДАТЕЛСТВО И ПРОИЗТИЧАЩИТЕ ОТ НЕГО
ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

Виолета Георгиева-Христозова

*Тракийски университет, Педагогически факултет, 6000, гр. Стара Загора, България,
violeta.aabv@gmail.com*

**THE BULGARIAN EU PRESIDENCY AND ITS PERSPECTIVES FOR THE BULGARIAN
EDUCATION**

Violeta Georgieva-Hristozova

*Trakia University, Faculty of Education, 6000, Stara Zagora, Bulgaria
violeta.aabv@gmail.com*

Abstract: The article refers to the educational perspectives ensued by the Bulgarian EU Presidency of the Council of the European Union. This is a generalized and synthesized theoretical construction about the essence and function of the Council of the European Union, the activities of the Presidencies of the Council of the European Union (including the current Bulgarian) and the opportunities for the Bulgarian students in the context of the European priorities for education, culture and youth. Bulgarian teachers, students and university lecturers are equal European citizens with a European identity. Additional highlights are the new key policy proposals related to: the Erasmus + program, facilitated mobility in the European dimension, the educational outlook by 2025, the mutual recognition of diplomas, the network of European universities, European curricular cooperation, innovation and digitization of education. The future generations must be adequate to the New Age and ultimately to guarantee the necessary digital skills and the digital literacy imposed and required by the professions in the closest social context.

Keywords: *EU Presidency, Bulgarian education, Erasmus +, European identity*

*„Нашето бъдеще не може да остане сценарий, скица, идея сред идеи. Ние трябва да
подготвим Съюза на утрешния ден, днес.“*

Жан-Клод Юнкер

Съвет на Европейския съюз – същност, функциониране и приоритети

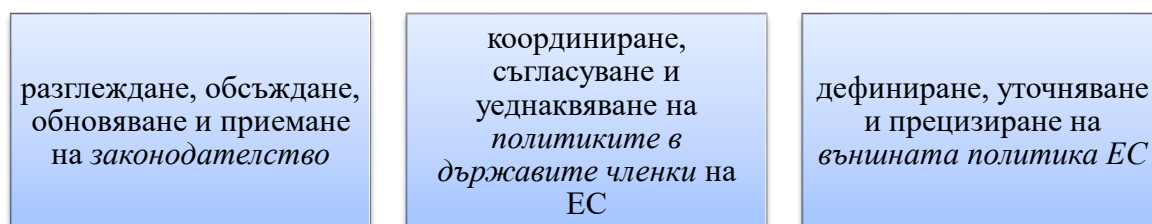
Съветът е една от основните институции на Европейския съюз (ЕС). Най-обобщено неговата главна роля е *вземането на решения относно европейските политики и законодателство*. Добре е да се прави диференциация между този Съвет и Европейския съвет с председател Доналд Туск. Съветът е т. нар. „глас на държавите членки“ и се състои от по един министър от всяка държава членка на ЕС. Неговото местоположение е в Брюксел и Люксембург, за разлика от Европейския съвет, който е само в Брюксел – фигура №1.

Фигура №1. Структурна схема на ЕС

Вземането на участие от даден министър в срещата на Съвета, зависи от същността и характера на разглежданияте в дневния ред проблеми и моменти. Това е т. нар. „конфигурация“ на Съвета. Например ако Съветът разисква образователни въпроси, присъстват всички министри на образованието от страните членки на ЕС.

В Съвета министрите от различните държави членки се срещат за да обсъждат и разискват специфични въпроси свързани с ЕС, взимат решения и въвеждат закони. След като дадено решение е взето, всеки министър е обвързан да ангажира своето правителство с респективните дела, които са дефинирани на реализираната среща на Съвета. Фигура №2 визуализира ясно дейността на Съвета.

Фиг. №2 Какво прави Съветът

Съветът публично дискутира и гласува законодателни актове и това може да се наблюдава на живо на официалната уеб страница на Съвета: www.consilium.europa.eu

Председателството на Съвета се сменя на ротационен принцип между държавите членки на ЕС и на всеки шест месеца то се оглавява от различна държава. Въпреки, че дадено председателство се ръководи от конкретна държава, последната работи в стриктно сътрудничество с други две държави и формира т. нар „тройно председателствен отбор“, „тройка“ или „трио“, което обуславя дългосрочни цели и общ план, в които се прецизират

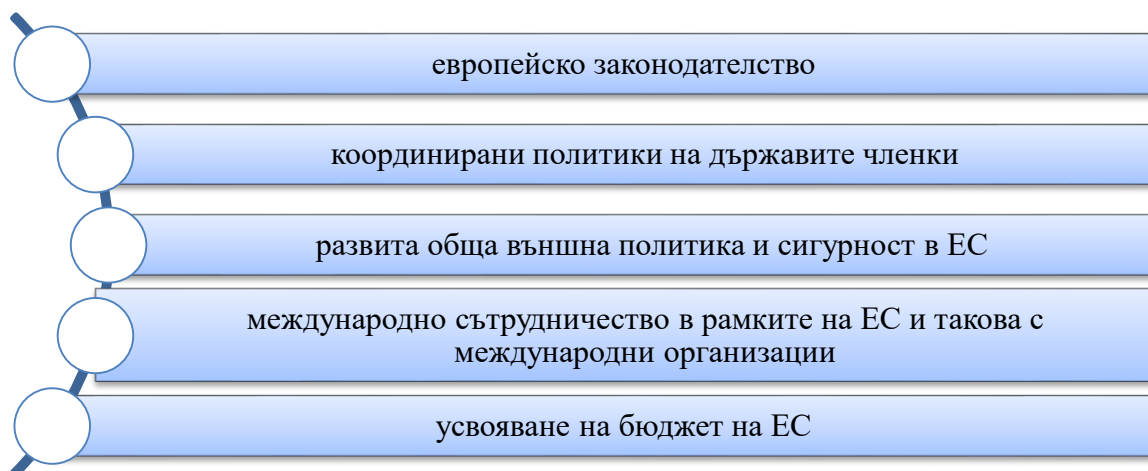
темите и основните въпроси, които ще се разглеждат от Съвета във времеви диапазон от 18 месеца – таб. №1. Тази система е въведена с Договора от Лисабон през 2009 г.

Таблица №1. Председателства на Съвета

Година	Януари-Юни	Юли-Декември
2014	Гърция	Италия
2015	Латвия	Люксембург
2016	Холандия	Словакия
2017	Малта	Англия
2018	Естония	България
2019	Австрия	Румъния
2020	Финландия	

През 2017 година във Великобритания се проведе референдум за излизане на страната от ЕС и поради неговия положителен отговор, Англия пропусна своето ротационно председателство, което предизвика преместването на следващите държави с 6 месеца напред.

Петте ключови отговорности на Съвета са визуализирани на фигура №3.

Фигура №3. Ключови отговорности на Съвета

Това е съвсем лаконична и силно синтезирана ориентировка за същността и функционирането на Съвета, а по-детайлна информация може да бъде намерена в официалните уеб страници на Съвета, на ЕС и в посочените източници в края на текста (Вж. European Commission. 2014. The European Union explained: How the EU works. и European Commission. 2017. The European Union. What it is and what it does).

Българското европредседателство

Според проучване на Европейската комисия (ЕК) (Вж. Country Strategy 2018. Representation in Bulgaria) 27% от хората живеещи в София, 40% от хората населяващи големи български градове и 57 % от хората в малки български градове не са чували за представителствата на държавите членки към ЕС. Не по-различен е и относителния дял на българите с познания за ЕС и по-тясно за неговите институции. В този смисъл българското председателство е забележителна възможност българските граждани да получат по-голяма

яснота и информираност за: същността и функционирането на ЕС и европейските институции (Европейска комисия, Европейски парламент и други), европейски социален диалог, Ден на Европа, десетте приоритети на ЕС (Вж. European Commission. 2015. The European Union explained: Ten priorities for Europe), нощта на музеите, европейска идентичност, европейски граждани, програмата “Back2School”, дигитална Европа, среща на върха на ЕС, Западни Балкани, свързан цифров единен пазар, устойчив растеж за създаване на работни места и за опазване на околната среда, устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата, европейски стълб на социалните права, устойчиво развитие и други.

Българското европредседателство не е капсулирано самостоятелно, нито е целево, автономно или отделено. То споделя и следва вече разработена и предварително подготвена програма, съставена върху приоритетите на Европа, ЕК, Съвета, Парламента и европейските лидери – фигура №4.

Фигура №4. Най-главните институции на ЕС и техните лидери

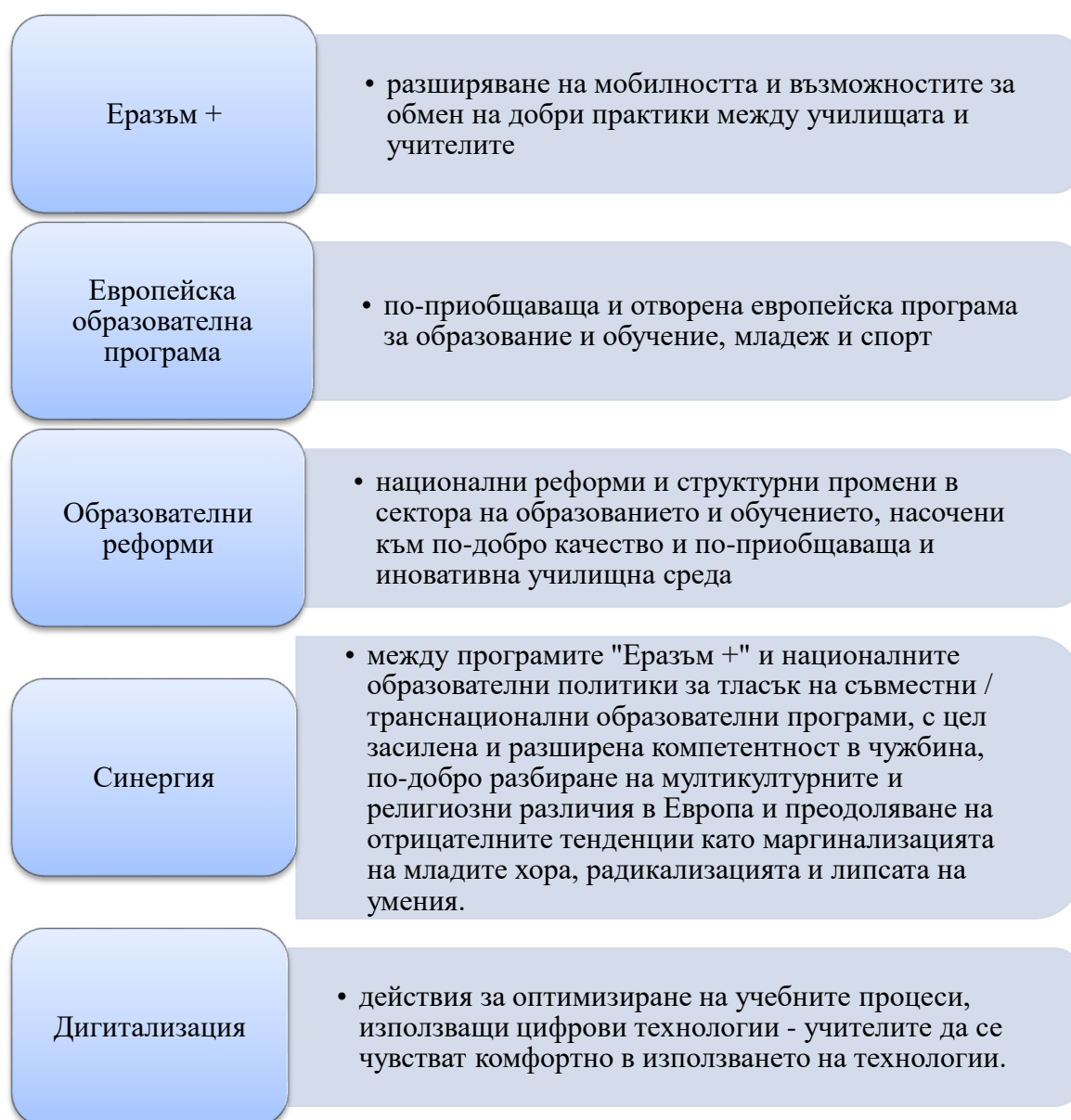
Гореспоменатото обяснява защо не се очакват импозантни постижения в работата на българското председателство, но пък е пропуск да не се маркира, че България манифестира, достатъчно добро ориентиране към поставените ѝ задачи, така както и останалите държави членки на ЕС. Всяко председателство на Съвета на ЕС има конкретни такива:

1. насочва и стимулира работата на Съвета по законодателството на ЕС;
2. осигурява приемственост в изпълнението на програмата на ЕС;
3. осигурява систематичност на законодателните процеси;
4. осигурява сътрудничество между държавите членки;
5. планира и ръководи заседанията на Съвета и на неговите подготвителни органи;
6. ръководи заседания на различните състави на Съвета (с изключение на Съвета по външни работи) и на подготвителните органи на Съвета, които включват постоянни комитети, като Комитета на постоянните представители (Корепер), и работни групи и комитети, които разглеждат много специфични теми.

7. следи за правилното протичане на обсъжданията и за коректното прилагане на Процедурния правилник на Съвета и на методите на работа.
8. организира различни формални и неформални срещи в Брюксел, както и в държавата, поела ротационното председателство.

Българското европредседателство и българското образование

Възловите приоритети, описани от министъра на образованието и науката Красимир Вълчев са „Бъдещето на Европа и младите хора” и „Цифровата икономика и умения за бъдещето” (Вж. Valchev, K.). Главните пунктове на предвидените инвестиции за образование са визуализирани на фигура №5.

Фигура №5. Инвестиции за образованието

Образователните възможности, които ЕС открива пред своите учащи граждани са свързани с програмата Еразъм+, която между 2014 и 2020 година покрива 3,7% от младото население на Европа с бюджет 14,7 млн. За следващите две години остават възможности за 2 млн студенти, които могат да се възползват от Еразъм+. Тук е моментът да се поясни, че под програма Еразъм+ се разбира включване на български студенти в училища и образователни структури на страната домакин, а не в българско неделно училище в нея. На първо място с български неделни училища не се натрупва чуждестранния опит, каквато е фундаменталната цел на международния обмен по Еразъм+, а също така те съвсем скоро може и да се кажат излишни поради разкриването на български секции във всяко Европейско училище.

От 2019 година влиза в сила приложението на т. нар. „електронна европейска студентска карта“, която съхранява всички данни за студента – постижения, оценки, резултати, учебни планове и програми по които учи, участия в проекти, практика, литература за подготовка и т.н. Тази карта ще бъде валидна за цяла Европа и всички страни членки на ЕС ще допускат и възприемат така архивираните студентски данни.

В периода от 2021 до 2027 година броят на учащите с възможност да се включат в Еразъм+ се проектира да стане от 3,7% на 7,5% от населението на Европа, а подготовения за това бюджет е 30 млн евро. Това е една неизмерима възможност за българските учащи като пълноправни европейски граждани.

Специалистите по образование към ЕК устремяват активността си и за моделиране и създаване на т. нар. „European educational area“, която цели комплексно признаване на дипломи за ОКС „Бакалавър“, ОКС „Магистър“ и ОНС „Доктор“.

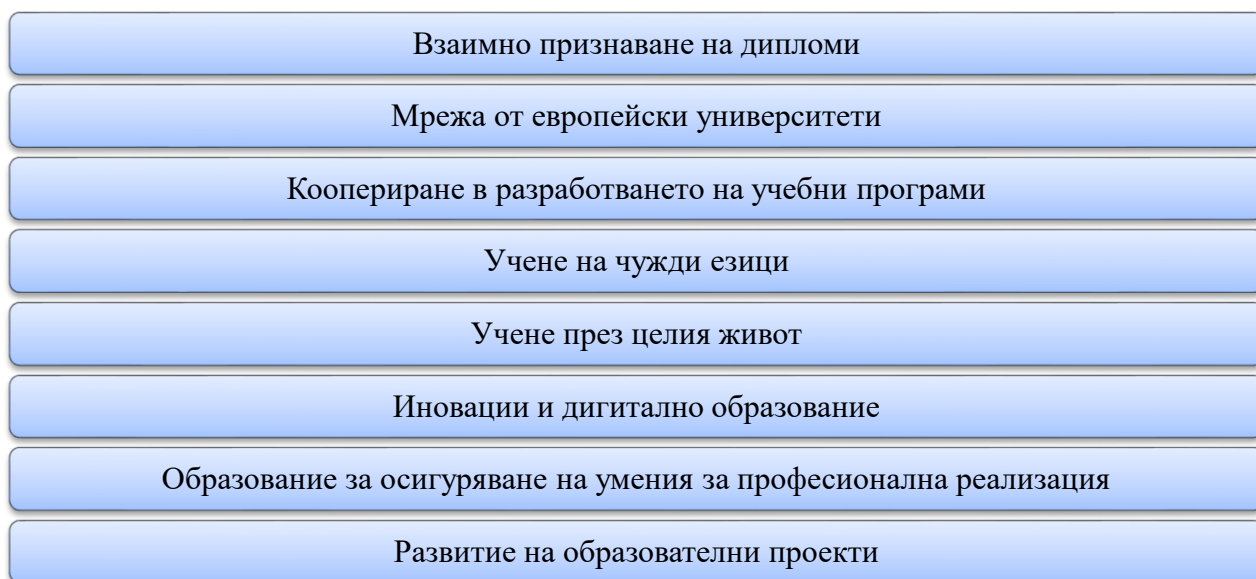
За 2018 година десет от топ 50 университети са именно в Европа, което е брилиантна възможност за българските студенти да придобият най-елитно образование чрез Еразъм+.

Не на последно място се работи за коопериране в разработването на учебни програми на национално ниво, основавайки се на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот. Специалистите са подготвили усъвършенстван списък със задачи за създаване на нови умения, тъй като се оказва, че учениците които днес учат в начален етап, ще се реализират в професии, които още не съществуват. Според ЕК 170 млн европейци на възраст между 16 и 74 години нямат елементарни дигитални умения, поради което от януари 2018 година стартира т. нар. “Digital Education Action Plan”, за развитие на дигитални умения и подготовка на младите за добра професионална реализация.

Като заключителен момент не бива да се пренебрегва забележителния очакван бюджет за образователни проекти и иновации в образованието на ЕС.

Фигура №6 визуализира началните и важни области по които специалистите на ЕК работят за усъвършенстване качеството и обогатяването на образователните възможности за европейските граждани.

Science & Technologies

Фигура №6. Основни направления в работата на ЕК по образователни въпроси

Благодарение на българското европредседателство се реализира популяризацията на много добре очертани възможности, които очакват българските млади хора. В българския образователен контекст, дали тези възможности ще останат “terra incognita” или пък ще се трансформират в продуктивна основа за пълноценни и доброкачествени постижения зависи от българските учаци и професионалисти в сферата на образованието. Средата и надеждността ѝ съществуват, но те са съдържано толерантни, в очакване на работоспособни и конструктивни ползватели и производители на стоки и услуги.

Литература:

European Commission. 2017. Country Strategy 2018. Representation in Bulgaria.

European Commission. 2014. The European Union explained: How the EU works. Luxembourg: Publication Office of European Union. Brussels, BELGIUM.

European Commission. 2015. The European Union explained: Ten priorities for Europe. Luxembourg: Publication Office of European Union. Brussels, BELGIUM.

European Commission. 2017. The European Union. What it is and what it does. Luxembourg: Publication Office of European Union. Brussels, BELGIUM.

Valchev, K. 2018. Presentation of the priorities of the Bulgarian Presidency of the Council of the EU in the area of education and science before the Culture and Education Committee of the European Parliament. Brussels, BELGIUM.